

mis apparatus etiam invictissimæ rationis armavit. Verum illa rectissima disciplina est, in arcem fidei quàm maximè recipi infirmos, ut pro eis jam tutissimè positus, fortissima ratione pugnetur.

33. Platonici verò, qui falsorum philosophorum erroribus illo tempore circumlitrantibus, non habentes divinam personam qua imperarent fidem, sententiam suam tegere quærendam, quàm polluendam proferre maluerunt, cum jam Christi nomen terrenis regnis admirantibus perturbatisque crebresceret, emergere coeperant, ad proferendum atque aperiendum quid Plato sensisset. Tunc Plotini schola Romæ floruit, habuitque condiscipulos multos acutissimos & solertissimos viros. Sed aliqui eorum magicarum artium curiositate depravati sunt, aliqui Dominum Jesum Christum ipsius veritatis atque sapientiæ incommutabilis, quam conabantur adtingere, cognoscentes gestare personam, in ejus militiam transierunt. Itaque totum culmen auctoritatis lumenque rationis in illo uno salutari nomine atque in una ejus Ecclesia, recreando atque reformando humano generi constitutum est.

34. Hæc me tibi diutissimè in hac epistola locutum, etsi alia fortè tu malles, omninò non pœnitet. Probabis enim hæc magis, quantò magis in veritate proficies; & tunc probabis consilium meum, quod nunc utilitati studiorum tuorum minùs obsecutum putas. Quamquam etiam illis ipsis quæstionibus tuis, non solùm quibusdam in hac epistola, sed etiam ceteris penè omnibus in ipsis membranis, in quibus eas misisti, ut potui, breviter annotando responderim. In quibus si me parum, aut aliud quàm volebas egisse arbitraris, non rec-

rectè cogitas, mi Dioscore, à quo nunc ista quæsieris. Oratoris autem librorumque de oratore omnes quæstiones pratermisi. Nescio quis enim nugator mihi esse visus sum, si eas exponendas persequerer. Nam de ceteris possem etiam decenter interrogari, si mihi quisquam res ipsas, non de libris Ciceronis, sed per seipsas tractandas dissolvendasque proferret. In illis autem res ipsæ nunc nostræ professioni minus congruunt. Hæc autem omnia non facerem, nisi me post ægritudinem, in qua eram cum homo tuus venisset, aliquantum ab Hipponè removissem. Quibus item diebus perturbatione valetudinis febribusque repetitus sum. Inde factum est ut tardius, quàm possent, tibi hæc mitterentur. Quæ quomodò acceperis, rescripta flagito.

ADMONITIO

IN SEQUEM LIBRUM DE MAGISTRO.

OPUSCULI sequentis aetatem prodit ipse ejus auctor in lib. 9. Confess. c. 6. ubi prænotato quòd annorum ferme quindecim erat Adeodatus, quando ipsi sociisque Mediolanum baptismi percipiendi causa pergentibus comes adjunctus est, testatur subinde hunc dialogum cum illo tum habitum fuisse, cum esset in annis sedecim, id est, anno secundo ab ipsorum baptismo, quo certè

initiati fuere an. Ch. 387. Quapropter libri de Genesi contra Manich. & de Musica, qui circiter annum 389, perfecti fuerant, recensitis adiecit Augustinus in lib. 1. Retrtract. c. 12. se librum de Magistro per idem tempus scripsisse.

S. AUGUSTINUS LIB. 9.
CONFESS. CAP. 6.

ADJUNXIMUS etiam nobis puerum Adeodatum ex me natum carnaliter de peccato meo. Tu bene feceras eum. Annorum erat ferme quindecim, & ingenio præveniebat multos graves & doctos viros.... Munera tua tibi confiteor. Est liber noster qui inscribitur *de Magistro*: ipse ibi mecum loquitur. Tu scis illius esse *sensa omnia*, quæ inseruntur ibi ex persona collocutoris mei, cum esset in annis sedecim. Multa ejus alia mirabiliora expertus sum. Horreri mihi erat illud ingenium.

LIB. I.
RETRACT. CAPUT XII.

Per idem tempus scripsi librum, cujus est titulus *de Magistro*: in quo disputatur, & quæritur, & invenitur, Magistrum non esse, qui docet hominem scientiam, nisi Deum, secundum illud etiam quod in Evangelio scriptum est: *Unus est Magister vester Christus*. Hic liber sic incipit: *Quid tibi videmur efficere velle cum loquimur?*

Mat. 23.
c. 10.

S.

S. AURELIJ AUGUSTINI

HIPPONENSIS EPISCOPI

DE MAGISTRO

LIBER UNUS. *

In quo de verborum vi atque officio disputatur copiose, quod demum non verbis quæ foris homo personat, sed æterna veritate intus docente scientiam rerum obtineri evincatur.

* Scriptus
circiter an.
Chr. 389.

I. QUID tibi videmur efficere velle, cum loquimur? ADEODATUS. Quantum quidem mihi nunc occurrit, aut docere aut discere. AUGUSTINUS. Unum horum video & assentior: nam loquendo nos docere velle manifestum est; discere autem quomodo? AD. Quo tandem censes, nisi cum interrogamus? AUG. Etiam tunc nihil aliud quam docere nos velle intelligo. Nam quæro abs te, utrum ob aliam causam interrogas, nisi ut eum quem interrogas, doceas quid velis. AD. Verum dicis. AUG. Vides ergo jam nihil nos locutione, nisi ut doceamus appetere. AD. Non planè video: nam si nihil est aliud loqui quam verba promere, video nos id facere cum cantamus. Quod cum soli sæpe facimus, nullo præsentem qui discat, non puto nos docere aliquid velle. AUG. At ego puto esse quoddam genus docendi per commemorationem, magnum sanè, quod in nostra hac

CAPUT I.
Locutio ad
quid instituta.

G 3

ser-